

FINAL CONFERENCE
2016 | BRUSSELS
21-22 JANUARY

2016 m. sausio 21–22 dienomis Briuselyje vyko baigiamoji projekto „Bendri veiksmai dėl psichikos sveikatos ir gerovės“ (angl. „Joint Action on Mental Health and Wellbeing“) konferencija. Joje pranešimą skaitė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrė Laimutė Vaidelienė, kuri pažymėjo, su kokiais iššūkiais susiduria Lietuva rinkdamasi mažinti institucijų skaičių ir orientuodamasi į bendruomenines paslaugas. Valstybinio psichikos sveikatos centro direktorė Ona Davidonienė pristatė Lietuvos patirtį bei pasiekimus dirbant 8-ajame darbo pakete („Psichikos sveikata visose srityse“). Konferencijos metu svarstyti klausimai, kaip stiprinti bendradarbiavimą tarp sveikatos, socialinio, darbo ir švietimo sektorių. Aptarti psichikos sveikatos iššūkiai, psichikos sveikata visose srityse, sėkmingas psichikos sveikatos ir gerovės politikos įgyvendinimas.

Projektas pradėtas įgyvendinti 2013 metų vasario mėnesį. Valstybinis psichikos sveikatos centras aktyviai dalyvavo 8-ame darbo pakete – „Psichikos sveikata visose srityse“. Projekto metu bendradarbiaujant su Europos Sąjungos šalių narių ekspertais, nevyriausybinų organizacijų atstovais buvo parengtos išsamios ataskaitos, kuriose apžvelgiama psichikos sveikatos situacija Europoje bei pristatomos rekomendacijos

visais 5 projekto klausimais:

- psichikos sveikata visose srityse;
- psichikos sveikata mokyklose;
- psichikos sveikata darbo vietoje;
- depresijos ir savižudybių prevencija;
- bendruomeninių psichikos sveikatos paslaugų plėtra.

Seminaras-diskusija savižudybių prevencijos klausimais

2016 m. kovo 14 d. Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų filialo Vaikų Neonatologijos centre vyko seminaras-diskusija savižudybių prevencijos klausimais „Reagavimo į vaikų savižudybių riziką Vilniaus mieste algoritmas“. Seminare-diskusijoje dalyvavo Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narys Mykolas Majauskas, Valstybinio psichikos sveikatos centro Savižudybių prevencijos biuro vadovas Marius Strička, Vaikų ligoninės Vaikų ir paauglių krizių intervencijos skyriaus vedėja Jolanta Trinkūnienė ir kitų atsakingų institucijų atstovai. Buvo aptariamoms šiuo metu taikomoms savižudybių prevencijos priemonėms, esamos problemoms, pagalbos galimybės esant ketinimui, mėginimui žudyti, pagalbos galimybės po savižudybės.

Diskusijos-susitikimo tikslas buvo suburti Vilniaus miesto atsakingų institucijų atstovus aptarti prevencinio, intervencinio ir postvencinio lygmens vaikų savižudybių prevencijos algoritmus bei pasitarti, kaip užtikrinti, kad ketinimo, mėginimo žudyti ir savižudybės atveju pagalba Vilniaus mieste būtų reali ir prieinama. Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos instituto docentė Marija Jakubauskienė

pristatė Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų modelį: Savižudybių prevencijos algoritmą. Vilniaus miesto psichikos sveikatos centro psichologė Vaiva Klimaitė papasakojo apie jų įstaigoje veikiančią modelį.

Diskusijoje dalyvavo Vilniaus teritorinės ligonių kasos Teisės skyriaus vedėjas Tomas Ragauskas ir Kontrolės skyriaus vedėja Romualda Kšivickienė, Vaiko raidos centro vadovė Jovita Petrulytė, vaikų ir paauglių psichiatrė Sigita Lesinskienė, Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrų draugijos prezidentė Goda Bačienė, Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės Vaikų ir paauglių skyriaus vedėja Jelena Kuzmenko, Paramos vaikams centro psichologė Erna Petkutė, Vilniaus miesto psichologinės-pedagoginės tarnybos direktorė Roma Vida Pivorienė, Vilniaus miesto Vaiko teisių apsaugos skyriaus vyr. specialistė Odeta Pušainytė, Vilniaus visuomenės sveikatos biuro atstovė Živilė Kubilienė, Vaikų ligoninės direktoriaus pavaduotoja Sigita Burokienė ir kt. Seminarą-diskusiją organizavo Valstybinio psichikos sveikatos centro Savižudybių prevencijos biuras ir Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų filialo Vaikų ligoninė.

Šiauliuose diskutuota apie vieną skaudžiausių problemų Lietuvoje

Šiaulių Teritorinės ligonių kasos iniciatyva surengta konferencija, kurioje savižudybių tema diskutavo ir galimus efektyvios prevencijos būdus svarstė tiek teorinių žinių, tiek praktinės patirties turintys įvairių sričių specialistai – ekonomikos, socialinės srities, medicinos, visuomeninių bei nevyriausybinų organizacijų atstovai. Konferencijos organizatoriai įsitikinę, kad sutelkus visų institucijų jėgas, galima pasiekti svarių rezultatų.

Valstybinio psichikos sveikatos centro Savižudybių prevencijos biuro vadovas Marius Strička pripažįsta, kad per pastaruosius metus situacija iš tiesų pastebimai keičiasi į gerąją pusę, savižudybių prevencija tampa prioritetu ne tik Sveikatos apsaugos ministerijai, bet ir įvairioms institucijoms bei organizacijoms. Specialistų nuomone, būtina kuo skubiau sukurti vieningą, darniai funkcionuojančią prevencijos sistemą.

Parengtas leidinys „Smurto prieš vaikus diagnostikos metodinės rekomendacijos“

Smurtas kaip fenomenas lydi visą žmonijos istoriją, jį aprašo įvairūs autoriai nuo pačių ankstyviausių rašytinių šaltinių ligi šių dienų. Smurtinis elgesys prieš vaikus lemia netolygią vaiko socialinę raidą, nekontroliuojamos agresijos didėjimą, smurtinės kultūros perdavimą ateinančioms kartoms, šeimos vaidmens sumažėjimą, vertybių nuvertėjimą. Smurtą patiriantys vaikai išsiskiria didesne psichologinių ir elgesio problemų rizika. Depresija, nerimo sutrikimai, piktnaudžiavimas priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis, nesaugi lytinė elgsena, socialinės kompetencijos stoka smurtą patiriantiems vaikams nustatoma dažniau nei kitiems bendraamžiams. Be to, smurtą patiriantys socialiai apleisti vaikai priskiriami prie padidėjusios savižudybės rizikos grupės vaikų.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. V-457 „Dėl prievartos prieš vaikus diagnostikos metodinių rekomendacijų atnaujinimo darbo grupės sudarymo“ sudarytos darbo grupės parengtos Smurto prieš vaikus diagnostikos metodinės rekomendacijos (2016 01 13). Leidinio elektroninė versija: <http://www.vpsc.lt/images/stories/doc/rekomendacijos.pdf>

Šis leidinys skirtas visiems asmens sveikatos priežiūros įstaigose dirbantiems specialistams, jo tikslas suteikti žinių, dalykinės informacijos, kaip kuo anksčiau atpažinti smurtą prieš vaiką, jį diagnozuoti, suteikti reikiamą pagalbą vaikui ir šeimai, o prireikus atlikti savo pareigą, pranešant apie netinkamą elgesį su vaiku jo teises ginančioms institucijoms.

Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija Kauno tardymo izoliatoriuje

Kovo 10 d. Kauno tardymo izoliatoriuje vyko Valstybinio psichikos sveikatos centro priklausomybės ligų skyriaus ir Kauno tardymo izoliatoriaus specialistų susitikimas dėl Kalėdinių departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2015 m. gruodžio mėn. 14 d. įsakymu Nr. V-481 patvirtinto „Bausmių vykdymo sistemos įstaigų veiklos narkotikų kontrolės ir vartojimo prevencijos srityje aprašo“ priemonių aptarimo. Susitikimo metu aptartos tarpinstitucinio bendradarbiavimo galimybės, psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos įgyvendinimo priemonės Kauno tardymo izoliatoriuje, sudarytas veiksmų planas. Susitikime dalyvavo VPSC Priklausomybės ligų skyriaus specialistės L. Ignatavičiūtė, R. Čižauskaitė, KTI Psichologinės tarnybos viršininkė L. Ižganaitienė, Psichologinės tarnybos specialistė J. Marcinkevičienė, Socialinės reabilitacijos viršininkė V. Pitkauskienė.

Valstybinio psichikos sveikatos centro kontaktai

Psichikos sveikatos skyrius

Tel. 85 249 99 75

El.p. rolanda.adliene@vpsc.lt

Priklausomybės ligų skyrius

Tel. 85 210 28 17

El.p. aurelija.cepulyte@vpsc.lt

Savižudybių prevencijos biuras

Tel. 85 249 99 76

El.p. marius.stricka@vpsc.lt

Informacijos ir ryšių skyrius

Tel. 85 249 08 17

El.p. info@vpsc.lt